

**AKADEMIA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO
IM. EUGENIUSZA PIASECKIEGO W POZNANIU**

Filia w Gorzowie Wielkopolskim

Kierunek: Wychowanie fizyczne

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **ETYKA**

Kod przedmiotu: **ZWKF_WF_1_O_A.1_s**

Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot/moduł: **Zakład Nauk Humanistycznych
i Społecznych**

Osoba odpowiedzialna za kartę – koordynator przedmiotu:

dr hab. Tomasz Sahaj

Osoby prowadzące przedmiot:

1. dr hab. Tomasz Sahaj
2. dr Dorota Pilecka

Data opracowania: **29.09.2023 r.**

1. Podstawowe informacje

Forma studiów	studia stacjonarne			
Stopień studiów	studia pierwszego stopnia			
Profil	praktyczny			
Specjalność	wszystkie			
Rok studiów / semestr	rok 2, semestr 3			
Status przedmiotu	obowiązkowy			
Język przedmiotu	polski			
Forma zajęć	wykład	ćwiczenia	seminaria	inne
Wymiar zajęć	5	10		
Liczba punktów ECTS	1			

2. Cele przedmiotu

C1	Poznanie podstawowych pojęć z zakresu etyki.
C2	Przedstawienie zagadnień etyki opisowej, etyki normatywnej.
C3	Określenie miejsca i znaczenia zasad różnych koncepcji etyki normatywnej w życiu jednostki.
C4	Rozwinięcie umiejętności rozwiązywania problemów natury moralnej w życiu, w sporcie.
C5	Poznać zasady etyczne obowiązujące w pracy.
C6	Uświadomić potrzebę przestrzegania zasad etyki zawodowej.
C7	Nauczyć przestrzegania zasad etycznych obowiązujących w badaniach naukowych.

3. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:

- Znajomość podstawowych zagadnień z zakresu ontologii, gnoseologii, antropologii filozoficznej
- Umiejętność logicznego myślenia, analizowania tekstów, dyskusowania
- Umiejętność budowania własnego stanowiska, jasnego formułowania tez
- Wykazania współzależności, podobieństw, różnic między różnymi kierunkami i orientacjami w naukach humanistycznych.

4. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych:

Symbol	Efekty uczenia się dla przedmiotu Po zrealizowaniu przedmiotu student:	Odniesienie do efektów uczenia się dla programu studiów	Odniesienie do charakterystyk II stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji (poziom 6)
EK1	zna zasady etyczne obowiązujące w pracy z młodzieżą; ma podstawową wiedzę o powiązaniach studiowanej dyscypliny z innymi dyscyplinami humanistycznymi; posiada umiejętność merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem poglądów etyków, formułowania wniosków dotyczących moralnego postępowania, traktowania drugiego człowieka z godnością	A1_W16 A1_W8 A1_U3	P6S_WK P6S_WG P6S_UW

Symbol	Efekty uczenia się dla przedmiotu Po zrealizowaniu przedmiotu student:	Odniesienie do efektów uczenia się dla programu studiów	Odniesienie do charakterystyk II stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji (poziom 6)
EK2	potrafi posługiwać się zasadami i normami etycznymi w podejmowanej działalności, dostrzega i analizuje dylematy moralne; okazuje tolerancję dla postaw i zachowań wynikających z odmiennych uwarunkowań społecznych, kulturowych; wykorzystuje zdobytą wiedzę etyczną do rozstrzygnięcia dylematów pojawiających się w pracy zawodowej; analizuje proponowane rozwiązania konkretnych napotkanych problemów moralnych.	B-D_K1 A1_U16 A1_K3 A1_U2	P6S_KK P6S_KR P6S_UW P6S_KO
EK3	przestrzega zasad etyki zawodowej; potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie zadania z uwzględnieniem zasad etyki życia publicznego; potrafi rozpoznać różne rodzaje wytworów kultury właściwych dla etyki i przeprowadzić ich krytyczną analizę, interpretację	A1_K1 A1_K5 A1_U7	P6S_KK P6S_KR P6S_UO

5. Treści programowe

WYKŁADY		
Lp.	Tematyka zajęć Opis szczegółowych bloków tematycznych	Liczba godzin
W1	Etyka jako dział filozofii i nauka aksjologiczna, fundament kultury fizycznej, wychowania fizycznego i sportu oraz życia społecznego. Podstawowe europejskie zasady etyczne, normy, obyczaje i zwyczaje funkcjonujące w sporcie. Analizy komparatystyczne na przykładzie europejskich i azjatyckich prestiżowych imprez sportowych: igrzysk olimpijskich i paraolimpijskich oraz mundialu (w tym Katar 2022). Czyny moralnie wątpliwe, neutralne etycznie i heroiczne. Wybory etyczne wybranych postaci: braci Kliczko, Bethany Woodward, Jan Bachleda, Janusz Korczak, Janusz Kusociński, Ryszard Kukliński, Ryszard Siwiec.	5
W2	Wybrane poglądy europejskich etyków i filozofów: Epikur, Epiktet, Sokrates, św. Augustyn, św. Jan Paweł II, Papież Franciszek, Niccolo Machiavelli, Jan Hartman, Zygmunt Bauman. Sumienie jako busola moralna nauczyciela WF.	2
	Razem	5
ĆWICZENIA		
Lp.	Tematyka zajęć Opis szczegółowych bloków tematycznych	Liczba godzin
ĆW1	Etyka podstawowe pojęcia i koncepcje.	2
ĆW2	Rozwój moralny człowieka -	2
ĆW3	Dylematy moralne, paradoksy etyczne.	2
ĆW4	Etyka zawodu nauczyciela.	2
ĆW5	Etyka badań naukowych. Działalność komisji bioetycznych.	2

	Razem	10
--	--------------	-----------

6. Metody dydaktyczne

M1	Analiza tekstu źródłowego.
M2	Dyskusja dydaktyczna.
M3	Klasyczna metoda problemowa.
M4	Prezentacja.
M5	Pokaz.

7. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim, w tym:	
Godziny wynikające z planu studiów	15
Zaliczenia w sesji	2
Godziny bez udziału nauczyciela wynikające z nakładu pracy studenta, w tym:	
Przygotowanie się do zajęć	2
Przygotowanie zadania domowego	3
Przygotowanie do zaliczenia	3
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu wynikająca z całego nakładu pracy studenta	25
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1

8. Metody oceny

a. Ocena formująca

F1	Przygotowanie i prezentacja wybranych zagadnień.
F2	Aktywność w dyskusjach.

b. Ocena podsumowująca

P1	Praca zaliczeniowa.
----	---------------------

c. Warunki zaliczenia przedmiotu

- Opanowanie zalecanej wiedzy.
- Opanowanie wymaganych umiejętności.
- Stosowanie w praktyce zalecanych postaw kształtowanych na przedmiocie.

9. Kryteria oceny

Efekt uczenia się EK1	
na ocenę 2	Student nie nabył wiedzy i umiejętności wymaganych w programie studiów.

na ocenę 3	Potrafi zdefiniować podstawowe pojęcia, kategorie etyczne
na ocenę 4	Rozróżnia współczesne koncepcje, kierunki teoretyczne w etyce Koryguje zachowania moralne wpływające na zachowania zawodowe
na ocenę 5	Bada przyczyny zachowań patologicznych wynikających z nieprzestrzegania obowiązujących zasad moralnych Akceptuje konieczność istnienia różnych postaw, zachowań moralnych
Efekt uczenia się EK2	
na ocenę 2	Student nie nabył kompetencji i umiejętności wymaganych w programie studiów.
na ocenę 3	Umie wymienić kryteria podziałów etyce normatywnej.
na ocenę 4	Wyjaśnia dylematy współczesnej etyki – aborcja, eutanazja, kara śmierci. Porównuje i poddaje krytyce różne zachowania moralne.
na ocenę 5	Tworzy zachowania sprzyjające pozytywnych postawom moralnych w rodzinie, grupach zawodowych. Docenia znaczenie samodzielnej pracy nad własnymi zachowaniami, postawami moralnymi.
Efekt uczenia się EK3	
na ocenę 2	Student nie nabył kompetencji i umiejętności wymaganych w programie studiów.
na ocenę 3	Rozpoznaje wzory osobowe funkcjonujące w społeczeństwie a wynikające z podziałów społecznych.
na ocenę 4	Identyfikuje członków, przedstawicieli różnych grup etycznych uwarunkowanych religijnie, kulturowo, historycznie. Ocenia różne zachowania moralne funkcjonujące w społeczeństwie
na ocenę 5	Organizuje w ramach etyki życia publicznego działalność mająca na celu zwalczanie zjawisk patologicznych w społeczeństwie. Planuje zasady rozwiązywania konfliktów moralnych w grupach społecznych. Szanuje zasady zróżnicowania postaw moralnych w społeczeństwie.

10. Macierz realizacji przedmiotu

Efekty uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla programu studiów	Cele przedmiotu	Treści programowe	Metody dydaktyczne	Sposoby oceny
EK1	A1_W16, A1_W8 A1_U3	C1–C6	W1, W2, ĆW1, ĆW2	M1–M6	F1–F2, P1
EK2	B-D_K1 A1_U16 A1_K3 A1_U2	C2–C7	ĆW3, ĆW4, ĆW5, ĆW6	M3–M6	F1–F2, P1
EK3	A1_K1 A1_K5 A1_U7	C3–C7	ĆW4, ĆW5	M3–M6	F1–F2, P1

11. Wykaz piśmiennictwa

a. Piśmiennictwo podstawowe

1.	Zarzycki R., <i>Etyka codzienności – czy można być dobrym po prostu?</i> , Warszawa 2021
2.	Obidniak D., Sobierajski T., <i>Etyka dla nauczycieli</i> , Warszawa 2015
3.	Kochańczyk-Bonońska K., <i>Problemy etyczne we współczesnym świecie</i> , Warszawa 2019

4.	Kalita Z., <i>Etyka w teorii i praktyce</i> , Wrocław 2001.
----	---

b. Piśmiennictwo uzupełniające

1.	Hołówka J., <i>Etyka w działaniu</i> , Warszawa 2001.
2.	Ślipko T., <i>Zarys etyki szczegółowej</i> , t. 2, Kraków 2005.

12. Zatwierdzenie karty przedmiotu do realizacji

.....

(miejsowość, data) (kierownik zakładu) (dziekan wydziału)

Przyjmuję do realizacji (data i podpisy osób prowadzących przedmiot)